

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTRA ŚRODOWISKA

Warszawa, dnia 7 lutego 2012 r.

Poz. 4

ZARZĄDZENIE Nr 4

MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 20 stycznia 2012 r.

w sprawie zadań ochronnych dla Wolińskiego Parku Narodowego

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla Wolińskiego Parku Narodowego, zwanego dalej „Parkiem”, na 2012 r.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń i ich skutków, które określa załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt, stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną oraz krajobrazową, które określa załącznik nr 4 do zarządzenia;
- 5) ustalenie miejsc udostępnionych w celach naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych oraz połowu ryb, z podaniem maksymalnej liczby osób mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach, które określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

MINISTER ŚRODOWISKA

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – gospodarka wodna oraz środowisko, na podstawie §1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 248, poz. 1493 i Nr 284, poz. 1671).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 i Nr 215, poz. 1664 z 2010 r. Nr 76, poz. 489 i Nr 119, poz. 804 oraz z 2011 r. Nr 34, poz. 170 i Nr 94, poz. 549, Nr 208, poz. 1241, Nr 224, poz. 1337.

IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB OGRANICZANIA
TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Funkcjonowanie ośrodka wczasowego Grodno II	Przekształcenie ośrodka w obiekt służący celom Parku lub fizyczna likwidacja obiektów ośrodka zbędnych dla realizacji zadań Parku
2	Funkcjonowanie kompleksu edukacyjnego Grodno	1. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej. 2. Likwidacja zbędnej infrastruktury. 3. Adaptacja niezbędnych obiektów do celów Parku
3	Funkcjonowanie Punktu Obserwacyjnego Marynarki Wojennej w Białej Górze	Zabezpieczenie wysokiego klifu przed uruchomieniem erozji przez istniejącą infrastrukturę
4	Funkcjonowanie następujących obiektów: 1) wieże Grzywacz i Polana, 2) napowietrzne linie energetyczne, 3) gazociąg, 4) drogi - nr 3 i nr 102, 5) linia kolejowa, 6) drogi powiatowe i gminne, 7) przystań Łunowo, 8) latarnia Kikut	1. Docelowa likwidacja wież Grzywacz i Polana. 2. Docelowe okablowanie linii energetycznych kablem podziemnym. 3. Ograniczenie negatywnego wpływu istniejących szlaków komunikacyjnych na przyrodę, poprzez inwestycje „proprzyrodnicze” realizowane w trakcie ich modernizacji lub remontów
5	1. Wzrost ruchu turystycznego. 2. Presja na szersze udostępnienie Parku	Ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez: 1) utrzymanie istniejącej i budowę nowej infrastruktury turystycznej, 2) jednolite, czytelne oznakowanie granicy zewnętrznej Parku, 3) konserwację szlaków, 4) ewentualne korekty przebiegu, 5) wymianę słupów i drogowskazów na węzłach komunikacyjnych, 6) konserwację ścieżek dydaktycznych, 7) konserwację szlabanów i instalowanie nowych w celu uniemożliwienia wjazdów pojazdów na tereny chronione, 8) budowę zapór (płoty siatkowe, żerdzie, gałęzie) u podnóża wydm i miejsc nielegalnej penetracji, 9) ustawianie tablic informacyjnych z regulaminem Parku i

		<p>piktogramów,</p> <p>10) udostępnienie informacji na temat wartości przyrodniczych i kulturowych regionu,</p> <p>11) stałą kontrolę nasilenia ruchu turystycznego,</p> <p>12) współpracę z zainteresowanymi podmiotami w przedsięwzięciach z zakresu turystyki (w tym tworzenie systemu informacji turystycznej w regionie),</p> <p>13) czasowe zakazy wstępu na niektóre tereny, wprowadzane ze względów przyrodniczych</p>
6	Pogarszanie bilansu wodnego	<p>1. Współdziałanie dyrekcji Parku z organami administracji rządowej i samorządami gmin w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych zlewni Parku.</p> <p>2. Oddziaływanie Parku na plany zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>3. Retencjonowanie wód, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) konserwowanie, odnawianie infrastruktury technicznej wspomagającej retencję wód, 2) współdziałanie w zasileniu w wodę gmin – Wolin oraz Międzyzdroje z ujęcia w Kodrąbku - w celu ochrony zasobów wód podziemnych Parku
7	Występowanie dużych powierzchni gleb zniekształconych i zdegradowanych	<p>1. Przebudowa drzewostanów.</p> <p>2. Zabiegi pielęgnacyjno-hodowlane regulujące skład gatunkowy i strukturę przestrzenną z dostosowaniem do siedliska.</p> <p>3. Pozostawianie w ekosystemach martwej materii</p>
8	Zniekształcenia rzeźby terenu (drogi, ścieżki, wyrobiska)	Stopniowe wyłączenie istniejących dróg wewnętrznych i ścieżek z użycia w oparciu o czynniki naturalne
9	Wysoki stopień niezgodności składu gatunkowego drzewostanów w stosunku do siedliska	<p>1. Przebudowa drzewostanów.</p> <p>2. Zwiększenie udziału gatunkowego dębu bezszypułkowego i buka (w średniowiekowych drzewostanach sosnowych na siedliskach - boru mieszanego świeżego, lasu mieszanego świeżego i lasu świeżego) - wykonywanie odnowień, podsadzeń i poprawek, kształtowanie zróżnicowanej struktury gatunkowej i przestrzennej pionowej drzewostanu przez wykorzystanie i włączenie do drzewostanu spontanicznie powstałych podrostów, odnowień gatunków rodzimych lub tolerowanych.</p> <p>3. Pozostawianie w ekosystemach martwej materii</p>
10	Zanieczyszczenia wód Parku	Współdziałanie dyrekcji Parku z organami administracji rządowej i samorządami gmin w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych zlewni Parku
11	<p>1. Udział niepożądanych gatunków w dendroflorze.</p> <p>2. Ubożenie składów gatunkowych biocenoz.</p> <p>3. Synantropizacja</p>	<p>1. Eliminacja gatunków obcych i niepożądanych.</p> <p>2. Popieranie gatunków pożądanых.</p> <p>3. Pozostawianie martwej materii.</p> <p>4. Programy ochronne</p>
12	Nadmierne szkody wyrządzane przez zwierzęta w odnowieniach, podsadzeniach i odnowieniach naturalnych	<p>Zabezpieczenie uszkodzanych powierzchni poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wykonywanie ogrodzeń lub osłonki indywidualne, 2) ograniczenie populacji zwierząt wyrządzających nadmierne szkody w drzewostanach

	drzewostanów	
13	Grunty we władaniu innych podmiotów niż Park wewnątrz granic Parku (gospodarka niezgodna z celami Parku)	Wykup gruntów i ich wykorzystanie zgodne z celami Parku
14	Zagrożenie grzybami pasożytniczymi	Zabezpieczanie pni po ściętych drzewach na gruntach porolnych
15	Požary	Ochrona przeciwpożarowa (utrzymanie pasów przeciwpożarowych, punktów czerpania wody, dróg dojazdowych i pożarowych, łączności)
16	1. Zachwianie równowagi stanu liczebnego zwierząt. 2. Zanik gatunków występujących wcześniej i obecnie na terenie wyspy Wolin	1. Programy ochrony i restytucji gatunków. 2. Prowadzenie rehabilitacji rannych i chorych zwierząt z terenu Parku. 3. Tworzenie stref ochronnych. 4. Zróżnicowanie składu i wieku drzewostanów. 5. Ochrona siedlisk (w tym drzew obumierających, martwych, wykrotów). 6. Pozostawianie piwniczek, schronów i nieremontowanie strychów zajętych przez nietoperze w okresie marzec-sierpień. 7. Ograniczenie do minimum niepokojenia zwierząt. 8. Zakaz rozbudowywania układów drogowych. 9. Odłowy lub redukcja przegęszczonych populacji (w tym populacji gatunków zagrażających lęgowiskom ptaków w delcie Świny). 10. Dążenie do wypracowania programu ochrony i gospodarki populacjami zwierząt leśnych w skali całej wyspy Wolin. 11. Ekspertyzy naukowe dotyczące stanu poszczególnych gatunków
17	Niska świadomość dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego	Edukacja w zakresie podnoszenia świadomości społeczeństwa w zakresie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego
18	Niedostateczna ilość drewna martwego w zbiorowiskach leśnych	Pozostawianie drzew zamierających i martwych jako naturalnego składnika ekosystemu – usuwanie jedynie drzew zagrażających bezpieczeństwu użytkowników szlaków turystycznych, dróg publicznych, trakcji kolejowej, mieszkańców budynków położonych w sąsiedztwie drzew i powodujących nadmierne zagrożenie pożarowe
19	Zanik gatunków roślin w ekosystemach	1. Utrzymywanie odpowiednich stosunków wodnych, wspieranie działania gmin w celu szybkiego uregulowania gospodarki wodno – ściekowej. 2. Uzgadnianie przez Park zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. 3. Eliminacja gatunków obcych i niepożądanych. 4. Popieranie gatunków pożądaných. 5. Programy ochronne. 6. Czynna ochrona ekosystemów przez wykaszanie i odkrzaczanie. 7. Pozostawianie drzew martwych i zamierających niezagrażających trwałości lasu. 8. Wypas zwierząt

20	Zagrożenie ze strony owadów mogących występować w nadmiernych ilościach – gradacje	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrole stanu populacji najważniejszych gatunków. 2. Utrzymanie stanu pędraków na terenie szkółki na poziomie zapewniającym możliwość produkowania dobrego materiału sadzeniowego. 3. Wykonywanie ekspertyz
21	Zanieczyszczenia powietrza	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ocieplanie budynków. 2. Modernizacja systemów ogrzewania na wykorzystujące bardziej przyjazne dla środowiska nośniki energii, w szczególności odnawialne jej źródła
22	Obce gatunki roślin i zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eliminacja lub ograniczanie ilości gatunków obcych. 2. Ekspertyzy naukowe dotyczące stanu poszczególnych gatunków
23	Nieszczęśliwe zdarzenia losowe, którym ulegają zwierzęta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Leczenie i okresowe przetrzymywanie w celu rehabilitacji zwierząt wymagających opieki, odpowiednie oznakowanie dróg przecinających Park. 2. Budowa przejść dla zwierząt

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Pogarszanie bilansu wodnego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współdziałanie dyrekcji Parku z organami administracji rządowej i samorządami gmin w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych zlewni Parku. 2. Uzgadnianie przez Park zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
2	Zanieczyszczenia wód i gleb Parku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współdziałanie dyrekcji Parku z organami administracji rządowej i samorządami gmin w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych na terenie Parku. 2. Prowadzenie modernizacji ciągów komunikacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem wymogów ochrony przeciwko skażeniom wód i gleb
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachwianie równowagi stanu zwierząt. 2. Zanik gatunków występujących wcześniej i obecnie na terenie wyspy Wolin 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Programy ochrony i restytucji gatunków. 2. Prowadzenie rehabilitacji rannych i chorych gatunków chronionych z terenu Parku. 3. Tworzenie stref ochronnych. 4. Zróżnicowanie składu i wieku drzewostanów. 5. Ekspertyzy naukowe dotyczące stanu poszczególnych gatunków. 6. Pozostawianie piwniczek, schronów i nieremontowanie zajętych przez nietoperze strychów w okresie marzec-sierpień. 7. Ograniczenie do minimum niepokojenia zwierząt. 8. Zakaz rozbudowywania układów drogowych
4	Nieszczęśliwe zdarzenia losowe, którym ulegają zwierzęta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odpowiednie oznakowanie dróg przecinających Park. 2. Budowa przejść dla zwierząt

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Pogarszanie bilansu wodnego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współdziałanie dyrekcji Parku z organami administracji rządowej i samorządami gmin w celu ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych w ramach zbiornika Główny Zbiornik Wód Podziemnych 102. 2. Uzgodnianie przez Park zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. 3. Retencjonowanie wód w tym: <ol style="list-style-type: none"> 1) konserwowanie, odnawianie infrastruktury technicznej wspomagającej retencję wód, 2) współudział w zasileniu w wodę gmin Wolin i Międzyzdroje z ujęcia w Kodrąbku
2	Zanieczyszczenia wód Parku	Współdziałanie administracji Parku z organami administracji rządowej w kierunku poprawy jakości wód Zalewu Szczecińskiego
3	Nielegalny połów ryb	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współdziałanie Parku z Urzędem Morskim, Inspektoratem Rybołówstwa Morskiego, Policją i Strażą Graniczną w kierunku kontroli ekosystemów wodnych, limitowania ilościowego, czasowego i przestrzennego prowadzonych połowów. 2. Programy ochrony ichtiofauny. 3. Kontrola ekosystemów wodnych. 4. Utrzymanie wyłączenia obszaru jezior śródlądowych Parku dla amatorskiego i sportowego połowu ryb (wędkowania)
4	Naruszanie granic Parku – zbieractwo, dojścia do plaż, rekreacja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie i egzekwowanie zakazu wstępu na obszary niedostępne. 2. Utrzymanie szlaków turystycznych. 3. Utrzymanie wyłączenia jezior z udostępnienia rekreacyjnego
5	Sporty wodne uprawiane na wodach: 1) Zatoki Pomorskiej i Zalewu Szczecińskiego w tym jezior - Wicka Wielkiego i Wicka Małego, 2) jezior wewnętrznych Parku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z Urzędem Morskim, Policją i Strażą Graniczną w sprawie limitowania ilościowego, czasowego i przestrzennego dla jednostek z napędem motorowym na wodach morskich Parku. 2. Utrzymanie całkowitego zakazu używania sprzętu pływającego na jeziorach śródlądowych
6	Bariera ekologiczna w postaci dróg nr 3, nr 102 oraz linii kolejowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja z uwzględnieniem wymogów kompleksowej ochrony środowiska. 2. Docelowe ograniczenie roli drogi 102 do roli drogi obsługującej ruch lokalny
7	1. Presja urbanizacji na tereny Parku. 2. Zanieczyszczenie powietrza, gleby, wód	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z samorządami w kierunku ochrony Parku. 2. Docelowa zmiana źródeł ogrzewania na oparte o paliwa odnawialne lub ekologicznie czyste. 3. Docelowe skanalizowanie wszystkich jednostek osadniczych na terenie wyspy Wolin
8	Loty cywilnych statków powietrznych	Ograniczenie lotów cywilnych statków powietrznych nad obszarami Parku w przestrzeni do 1000 m nad poziomem terenu, z wyjątkiem służb Straży Granicznej, Urzędu

		Morskiego, ratownictwa medycznego i przeciwpożarowych
9	Opanowywanie Parku przez gatunki obce roślin i zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eliminacja lub ograniczanie ilości gatunków obcych. 2. Ekspertyzy naukowe dotyczące stanu poszczególnych gatunków. 3. Współdziałanie z organami administracji rządowej i samorządami wyspy Wolin i Uznam ukierunkowane na preferowanie hodowli roślin i zwierząt rodzimych

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zanieczyszczenia wód Parku	Współdziałanie administracji Parku z organami administracji rządowej w kierunku poprawy jakości wód Zalewu Szczecińskiego
2	Ruch statków w granicach Parku, powodujący płoszenie zwierząt i zanieczyszczenie wód	Limitowanie ilościowe, czasowe i przestrzenne dla jednostek z napędem motorowym na wodach morskich – współdziałanie Parku z Urzędem Morskim, Strażą Graniczną
3	Rozwój motoryzacji, w szczególności rozbudowa sieci dróg	Współdziałanie w opracowywaniu strategii ciągów komunikacyjnych w skali regionu
4	Budowa elektrowni wiatrowych, stanowiących barierę antropogeniczną dla awifauny	Współdziałanie z organami samorządu terytorialnego i wojewodą w zakresie ochrony krajobrazu estuarium Odry
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa nowych ośrodków wczasowych przy granicach Parku – zakłócenie walorów krajobrazowych. 2. Nadmierna presja antropogeniczna 	Współdziałanie z organami samorządu terytorialnego i wojewodą w zakresie właściwego zabezpieczenia otoczenia Parku

¹⁾ Zagrożenia uszeregowano od najistotniejszego.

Załącznik nr 2

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW Z PODANIEM RODZAJU, ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony czynnej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Regulacja składu gatunkowego i zagęszczenia drzew w drzewostanach zniekształconych rosnących na gruntach porolnych – zabieg o charakterze trzebieży wczesnej	20,06 ha	Oddziały - 19b,d, 47d, 128h,131j,k
2	Regulacja składu gatunkowego i zagęszczenia drzew w drzewostanach zniekształconych przeszłą gospodarką człowieka – zabieg o charakterze trzebieży późnej	124,79 ha	Oddziały - 14g,r, 32h, 54f, 55a,f, 57g, 69c,d,g, 77bx,c,d, 84c,cx, 85b,d,f, 87a,g,i, 89d,f, 91f, 105g, 114f, 131l, 134h, 138h, 141a,c, 147a,b,c
3	Regulacja składu gatunkowego i zagęszczenia drzew w drzewostanach na siedliskach zdegradowanych, występujących na gruntach porolnych, w celu umożliwienia przebudowy w kierunku odtwarzania właściwych dla danego siedliska struktury przestrzennej i gatunkowej	16,35 ha	Oddziały - 70h, 92g, 97n,r, 109d, 113a,f,fx,g,h
4	Produkcja materiału sadzeniowego (dąb bezszypułkowy) w szkółce gospodarczej, w celu wykorzystania podczas odnowień w ekosystemach leśnych	0,46 ha	Oddział 110p
5	Regulacja składu gatunkowego i struktury młodników – zabieg o charakterze czyszczeń późnych	0,82 ha	Oddziały - 36l,36lx
6	1. Usuwanie ekspansywnych gatunków obcych - czeremchy amerykańskiej, robinii białej i świerka pospolitego z dolnych pięter lasu. 2. Przygotowanie powierzchni do podsadzeń w ramach przebudowy drzewostanów, w kierunku zgodności z warunkami siedliskowymi	26,41 ha	Oddziały - 1Ac,1Ad, 1Cd,Ck, 1Bf, 4l, 6a,b,d,g, 10a, 76b, 77by, 82c, 86b,101fx
7	Kontrola stanu zagrożenia drzewostanów - poszukiwania szkodliwych owadów w ściółce oraz kontrola zapędrczenia gleby w szkółce	49 prób	Obszar objęty ochroną czynną
8	Kontrola występowania brudnicy mniszki - wywieszanie pułapek feromonowych	14 sztuk	Obszar objęty ochroną czynną
9	Ograniczenie występowania huby korzeniowej - zabezpieczanie pni po	12,96 ha	Oddziały - 70h,92g,97n,r, 113a,f,fx,g,h

	usuniętych drzewach na gruntach porolnych biopreparatem PgIBL		
10	Naprawa istniejących ogrodzeń powierzchni intensywnie przebudowywanych drzewostanów zniekształconych i zdegradowanych	4380 mb	Oddziały - 6l,12o, 24b,26j,k,l, 44a, 45h, 47k,l, 50d, 51b, 56c, 16nx, 43l,m, 61h, 62j,jx, o, 64c, 65g, 70k,h,g, 82c,83b, 109d, 69, 92g, 93i,k,m, 96d, 102d,113f,fx, 114a,128h, 137c, 139b,c,140a, 143g,h, 144f,h,145a,b, 146a,b,d, 147f, 148a,b,d,f,k
11	Odstrzały redukcyjne zwierząt łownych występujących w nadmiernym zagęszczeniu, zapobiegające szkodom wyrządzanym w odnowieniach naturalnych, zwierzynie drobnej i na terenach zurbanizowanych (uprawy rolne): 1) jeleń 2) jenot 3) lis, 4) dzik		Obszar objęty ochroną czynną
		5 szt.	
		4 szt.	
		4 szt.	
		30 szt.	
12	Ochrona przeciwpożarowa – wykonanie, utrzymywanie pasów przeciwpożarowych przez: 1) mineralizację gleby, 2) usuwanie materiałów łatwopalnych wzdłuż dróg, szlaków na odległość do 30 m od pasa drogowego	39,03 km	Oddziały - 7r, 8b,c,d,f, 9m,x, 10m,n, 11r,t, 12o,r,s, 13h,j,k, 14o,p,s,t, 15k,o, 15Af,g,h, 16f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,s, 17d,f, 18a, 25f,g, 26a,b,c, 27a, 28a,b, 29b, 30b,c,31b,c, 32a,c,d,f, 33a, 34a,b, 35b, 36c, 37a,b,f, 38a,b, 39b,d, 40a,c, 41l, 42b,c,d,f, 44-46, 47k, 48c,g, 49c, 62j,n,o,w, 63a,b,c,d,g, 64c, 67, 68, 69a,p, 70k,l,m, 71j,k, 75c, 83a, 88c,d, 90, 91a,g,101b,f,fx, 102a,d, 106f,g,j,k, 107a, 109d,s, 110An,Aw,z, 111a,b,d,f,h,g,i,k,n,o, 112c,b,g, 116, 117b,c,d,f, 118a,b, 128d,c, 128Ak, 128B, 129-132, 148j,m
13	Ochrona przeciwpożarowa – utrzymanie dróg dojazdowych do pożarów poprzez konserwację rowów odwadniających te drogi	0,81 km	Oddziały - 95b,g, 96a,c, 113i,n, 114f,g,i,j
14	Zabezpieczanie obszarów przed szkodami ze strony nadmiernego ruchu turystycznego – remonty, konserwacja, budowa nowych urządzeń turystycznych, w tym min.: 1) stelaży pod tablice informacyjne i witacze, 2) stołów, ław i koszy na śmieci, 3) wiat przeciwdeszczowych		
		87 szt.	Oddziały - 2-7, 14-18, 24,25,40,41,68,70,97,110-114,122,128,138,139,143-148
		178 szt.	Oddziały - 3-7,14-18,40-42, 24,68,90,110-114,118,122, 128,138,139,143-148
		3 szt.	Oddziały - 40c,18n, 128dx

15	Ochrona przed erozją – utrzymywanie i budowa urządzeń zabezpieczających wzdłuż szlaków turystycznych:		
	1) wymiana podstopni w schodach ziemnych, 2) barier dwużerdziowych	30 szt. 370 mb.	Oddział 90d Oddziały - 128d,dx,128A
16	Zabezpieczenie stanowiska Anthericum liliago przez fladrowanie oraz usuwanie siewek krzewów	0,06 ha	Oddział 90d
17	Wytyczenie i zagospodarowanie szlaku przyrodniczo-historycznego Kawcza Góra-Biała Góra wraz z zejściem na plażę w rejonie Kawczej Góry (na etapie realizacji)	1 szt.	Oddziały -15Bf,Bj,Bg, 16a,d
18	Wykonanie dojścia i zejścia z klifu z kompleksu Biała Góra (na etapie projektowania)	1 szt.	Oddziały -15a,b,c,d,f

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ręczne wykaszanie łąk trzęślicowych, zebranie skoszonej masy i wywiezienie poza teren Parku (realizacja zadania - wrzesień 2012 r.)	2,50 ha	Oddział 202a,m
2	Letnie koszenie roślinności w celu uzyskania właściwej struktury w biotopach ginących gatunków roślin i ptaków (realizacja zadania - lipiec – wrzesień 2012 r.)	10,00 ha	Oddział 213d,
		0,50 ha	Oddział 122z
3	Prowadzenie ekstensywnego wypasu i ekstensywnej gospodarki łąkarskiej dostosowanej do celów ochrony i restytucji siedlisk rzadkich gatunków ptaków oraz unikalnych zbiorowisk roślinnych obejmujące: 1) koszenie działek kośnych oraz niedojadów od 1 sierpnia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r., 2) wypas kwaterowy do 31 listopada 2012 r., 3) okresowe zwiększenie obsady bydła na kwaterach do 1,5 DJP na hektar, mające na celu ograniczenie ekspansji trzciny - zadanie realizowane w ramach wieloletniej umowy dzierżawy	440,25 ha	Oddziały - 206b, 207c, 208c, 211c
4	Ograniczenie ekspansji olszy czarnej i wierzb w płatach szuwarów kłociowych i szuwarów trzcinowych z woskownicą europejską	4,00 ha	Oddział 202 m
5	Wycięcie samosiewów sosny, osiki oraz odrostów tarniny i czeremchy amerykańskiej w murawach	1,71 ha	Oddziały - 122bx,y, 125s,t,w,x,126j
6	Skoszenie łąki, zebranie i wywiezienie pokosu poza teren Parku (realizacja zadania - lipiec – sierpień 2012 r.)	3,10 ha	Oddziały - 110Am, 110Ap
7	Koszenie roślinności łąkowo- murawowej oraz występujących tam agregacji trzcinika piaskowego, wywiezienie skoszonego materiału poza teren Parku	7,84 ha	Oddziały - 122bx,y, 125s,w, 126f,i,j

	(realizacja zadania - lipiec – sierpień 2012 r.)		
8	Odstrzały redukcyjne dzików – ograniczenie strat w lęgach ptaków	10 szt.	Wyspy delty Świny – oddziały - 205i,k,l, 206b, 207c, 208c, 211c
9	Utrzymanie stanowisk <i>Eryngium maritimum</i> - usuwanie odrostów wierzby kaspijskiej, czeremchy amerykańskiej, robinii białej z wyłożeniem materiału na przedpolu wydmy	1,85 ha	Oddział -1Ab,10o,10Ab
10	Odsłonięcie stanowisk <i>Cladium mariscus</i> oraz <i>Myrica gale</i>	2,00 ha	Oddział 202a,m
11	Naprawy, zdejmowanie i zakładanie odcinków ogrodzeń przy fragmentach klifów i wydm	800 m	Oddziały - 6r, 7s
12	Ręczna konserwacja odcinków rowów melioracyjnych przechodzących przez Park i regulujących gospodarkę wodną na terenie nadleśnictwa Międzyzdroje. Zabieg ma na celu utrzymanie we właściwym stanie chronionych siedlisk przyrodniczych występujących na terenach leśnych otuliny Parku	350 m	Oddział 204b

C. W ekosystemach wodnych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
Wspólne z Inspektorem Rybołówstwa Morskiego kontrolowanie wykonywania rybołówstwa kulturowego na wodach morskich	Według potrzeb	Oddziały - 203a, 205f, 206a, 207a,b, 208a,b, 209c, 211b, 212a,b,c, 213f,d,c, 214a

II. Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony krajobrazowej

A. W ekosystemach leśnych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
Ochrona przeciwpożarowa poprzez: 1) wykonanie, utrzymywanie pasów przeciwpożarowych poprzez mineralizację gleby, 2) usuwanie materiałów łatwopalnych wzdłuż dróg, szlaków na odległość do 30m, od linii energetycznej i pasa przeciwpożarowego	6,40 km	Oddziały - 131i, 132h,j,l, 138c, 142h, 143f, 144a, linia kolejowa PKP wzdłuż oddz. 41, 42, 62, 63, 64, 82, 83, 101, 102

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
Ochrona przeciwpożarowa – utrzymywanie pasów przeciwpożarowych przez mineralizację gleby	0,15 km	Oddział 109o

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbą lub liczbą i dużą literą, pododdziały oznaczone literą, zgodnie z mapą przeglądową Parku, sporządzoną przez Park w skali

1:10000, według stanu na 1.01.1998 r. Obszar całego Parku podzielony jest na 6 obwodów ochronnych. Mapa znajduje się w siedzibie Parku w miejscowości Międzyzdroje.

Załącznik nr 3

OPIS SPOSOBÓW OCHRONNY CZYNNEJ GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Obszary ochrony czynnej

A. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Pajęcznica liliowata (<i>Anthericum Liliano</i>)	Zabezpieczanie stanowiska	1. Rozstawienie fladr wokół stanowiska. 2. Usuwanie siewek, nalotu drzew i krzewów
2	Mikołajek nadmorski (<i>Eryngium maritimum</i>)	Utrzymanie stanowisk	Usuwanie odrostów wierzby kaspijskiej i wyłożenie wyciętego materiału na przedpolu wydmy
3	Kłóć wiechowata (<i>Cladium marsicus</i>)	Utrzymanie i odsłonięcie stanowisk	Koszenie ręczne i usunięcie trzciny oraz olszy czarnej
4	Woskownica europejska (<i>Myrica gale</i>)	Utrzymanie i odsłonięcie stanowisk	Koszenie ręczne i usunięcie trzciny oraz olszy czarnej
5	Grzybieńczyk wodny (<i>Nymphoides peltata</i>)	Restytucja gatunku	Wysadzanie kłaczy i monitoring

B. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Żubr (<i>Bison bonasus</i>)	Hodowla zachowawcza	1. Prowadzenie hodowli zachowawczej w Ośrodku Hodowli Żubrów. 2. Utrzymanie ośrodka (obsługa, remonty ogrodzeń i urządzeń hodowlanych, gospodarka paszowa, opieka weterynaryjna, inne)
2	1. Bielik (<i>Haliaeetus albicilla</i>). 2. Kania ruda (<i>Milvus milvus</i>). 3. Kania czarna (<i>Milvus nigrans</i>).	Ochrona miejsc rozrodu i przebywania	Utrzymanie dotychczasowych stref ochronnych miejsc lęgowych i przebywania oraz utworzenie nowych – według potrzeb

	4. Rybołów (<i>Pandion haliaetus</i>). 5. Sokół wędrowny (<i>Falco peregrinus</i>)		
3	Wodniczka (<i>Acrocephalus paludicola</i>)	Ochrona biotopów lęgowych	Wykaszenie i wypas roślinności w celu uzyskania właściwej struktury w biotopach
4	Gatunki chronione	Rehabilitacja	Prowadzenie rehabilitacji zwierząt z terenu Parku

Załącznik nr 4

WSKAZANIE OBSZARÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ ORAZ KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem
1	Ochrona ścisła	1. Obszar ochrony ścisłej imienia S. Jarosza - oddziały 1A1, 1Bb,d,fx, 1Cb,g,i, 1Db,c,d,f,g,j-p, 1k-t,tx, 2a-d,f,h-m, 3a,b, 4a-c,cx, 5r. 2. Obszar ochrony ścisłej im. Z. Czubińskiego - oddziały 10Bf,g, 11a-p, 12a-n, 13a-d,f,g, 14a,b,c,dx,g,h. 3. Obszar ochrony ścisłej imienia M. Raciborskiego - oddział 25f,g. 4. Obszar ochrony ścisłej imienia B. Dyakowskiego - oddziały 121j,k,l, 122a-d,r,s,t, 125a-f,h-m, y, z, ax, bx, cx, dx, fx, gx, 131d. 5. Obszar ochrony ścisłej imienia W. Szafera - oddziały 126l,n,o, 127, 128a,f, 128Az, 132a-i, 133a-g, 134b. 6. Obszar ochrony ścisłej imienia A. Wodniczki - oddziały 135h,i, 140d, 141d,f,j-m, 145d, 146f,g, 215a. 7. Obszar ochrony ścisłej „Drożkowe Łąki” - oddziały 201g,h,j,k,l, 202b,d-l, 204a	500,19 ha
2	Ochrona czynna	Oddziały 1Aa-k, 1Ba,c,g,f, 1Ca,c,d,f,h,j,k, 1Da,h,i, 1w, 2g,n,o, 3c-i, dx, 4bx,d-ax, 5a-p, 6-10, 10A, 10Ba-d,h-l, 11r-w, 12o-t, 13h,i,j,k,l, 14dy,f,i-w, 15, 15A, 15B, 16, 17, 18a-l,n,o-część, 19-24, 25a-d,h-gx, 26-41, 42a-d,f, 43-45, 46a,b,c,dx,f-n,ox,tx, 47, 48a-i,k,l,m, 49-67, 68a-c,f-n, 69-87, 88a-d, f-k, 89-108,109a-k,n,p-hx, 110, 110A, 110B, 111, 112, 113a-t,fx,jx, 114-120, 121a-i, 122f-p,w-nx, 123, 124, 125g,n,o,r-w, 126f-k,m,p, 128b-d,g,h,j-m,dx, 128Aa,b-d,f-k,l,m-y,ax, 128B-131, 132j-l, 133h-l, 134a,c-i, 135a-g, 136-139, 140a,b,c, 141a-c,g-i, 142-144, 145a-c, 146a-d, 147, 148, 201a-c,dx,fx,i,m-z, 202a,c,m, 203, 204b-k,m-cx, 205a-f,hm, 206-214, 215b oraz wody Zatoki Pomorskiej	10373,09 ha
3	Ochrona krajobrazowa	1. Grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym Parku - 2,47 ha, obejmujące obszary w oddziałach 46r,s, 48j, 68d,	64,12 ha

	109l,m,o, 122x, 125p, 205g. 2. Grunty Skarbu Państwa we władaniu innych podmiotów - 60,08 ha. 3. Grunty własności innych podmiotów niż Skarb Państwa - 1,57 ha	
Razem		10937,40 ha

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbą lub liczbą i dużą literą, pododdziały oznaczone literą, zgodnie z mapą przeglądową Parku, sporządzoną przez Park w skali 1:10000, według stanu na 1.01.1998 r. Obszar całego Parku podzielony jest na 6 obwodów ochronnych. Mapa znajduje się w siedzibie Wolińskiego Parku Narodowego w miejscowości Międzyzdroje.

Załącznik nr 5

USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH, TURYSTYCZNYCH, REKREACYJNYCH ORAZ POŁOWU RYB, Z PODANIEM MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH

A. Udostępnianie obszarów w celach naukowych

Lp.	Obszary udostępnienia ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Monitoring środowiska wodnego Parku - badanie wód podziemnych: 1) Obwód ochronny Wicko - oddziały 88b, 104a, 2) Obwód ochronny Wiselka - oddziały 55i, 10Ak, 3) Obwód ochronny Wapnica - oddziały 129d, 126f, 128Aa, 4) Obwód ochronny Międzyzdroje - oddziały 17d, 40c, 60a, 63b, 42c	20
2	Monitoring środowiska wodnego Parku - badanie wód powierzchniowych: 1) Obwód ochronny Warnowo - oddziały 110 Ba, i, g, 110z, 110w, 110Aa, f, 2) Obwód ochronny Wiselka - oddział 10Am, 3) Obwód ochronny Wapnica - oddziały 128 l, 128Ac, 128n, 125 f, 135, 141, 4) Obwód ochronny Wodny - oddziały 203, 205, 211c	20

3	Stacja meteorologiczna - obwód ochronny Warnowo, oddział 113p	4
4	Stacja monitoringu przyrodniczego Grodno - obwód ochronny Wiselka, oddział 10A	4
5	Stacja Monitoringu Środowiska Przyrodniczego w Białej Górze, stacja meteorologiczna - obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 15Bg	5
6	Obwód ochronny Międzyzdroje - oddział 15Bg: 1) Stacja Monitoringu Środowiska Przyrodniczego Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2) Budynki UAM Poznań nr 8, 8a,8b	100
7	Budynki Archiwum Państwowego w Szczecinie - obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 15Bg	30
8	Budynki Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie – obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 15Bg	30
9	Obwód ochronny Wodny - oddziały 206b,207c,208c, 211c	20
10	Cały obszar Parku – zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 24 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.), w oparciu o opinię Rady Naukowej Parku	100

B. Udostępnianie obszarów w celach edukacyjnych

Lp.	Obszary udostępnienia ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Centrum Edukacyjno – Muzealne Wolińskiego Parku Narodowego - obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 18n	600
2	Zagroda Pokazowa Żubrów - obwód ochronny Międzyzdroje, oddziały 39p,r,s,t,w,j,k,m,n,l, 40d,i,j,k,h, 41a,b	200
3	Obiekt Edukacyjno-Turystyczny „Wiatrak” - obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 18k	100
4	Obiekt Edukacyjny, budynek nr 3 - obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 15Bg	100
5	Kompleks edukacyjny Grodno - obwód ochronny Wiselka, oddział 110A	100
6	Ścieżka edukacyjna „Drożkowe Łąki” – obwód ochronny Wodny, oddziały 201i, 202a – poza szlakami turystycznymi	50

C. Udostępnianie obszarów w celach turystycznych

Lp.	Obszary udostępniania ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
-----	-------------------------------------	--

1	Dojście do zejścia i zejście z klifu, z kompleksu Biała Góra (na etapie projektowania) - obwód ochronny Międzyzdroje, oddziały 15a,b,c,d,f	100
2	Płatne niestrzeżone miejsce postojowe Jezioro Turkusowe - obwód ochronny Wapnica, oddział 128Aa	220
3	Płatne niestrzeżone miejsce postojowe Kwasowo - obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 40c	200
4	Miejsce postojowe – Gosań - obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 13j,d	100
5	Miejsce postojowe przy J. Czajcze - obwód ochronny Warnowo, oddział 111a	30
6	Punkt widokowy Kawcza Góra - obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 16d	40
7	Punkt widokowy Gosań - obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 14f	50
8	Punkt widokowy Wzgórze Zielonka - obwód ochronny Wapnica, oddział 128dx	80
9	Punkt widokowy Piaskowa Góra - obwód ochronny Wapnica, oddział 128Ah	40
10	Obiekt turystyczny Zagroda Pokazowa Żubrów - obwód ochronny Międzyzdroje, oddziały 39 – 40	200
11	Obiekt turystyczny „Wiatrak” - obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 18k	100
12	Stanowisko broni V3 - obwód ochronny Wicko, oddział 90d	100

D. Udostępnianie obszarów w celach rekreacyjnych

Lp.	Obszary udostępniania ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Plaża Świętouść - obwód ochronny Wiselka, oddziały 1Aa, 1Ba, 1Ca	1200
2	Plaża Wiselka - obwód ochronny Wiselka, oddziały 4bx, 5p, 6r,7s	1400
3	Plaża Grodno II - obwód ochronny Wiselka, oddział 9ax	200
4	Plaża Grodno - obwód ochronny Wiselka, oddziały 10Aa,10Ba	200
5	Plaża Międzyzdroje obwód ochronny Międzyzdroje oddział 16z	400
6	Przystań żeglarska Łunowo, basen jachtowy - obwód ochrony Wodny, oddział 205g	120
7	Ośrodek wypoczynkowy Grodno II - obwód ochronny Wiselka, oddziały 8f, 9b,c,f,h,i	200
8	Kampingi - obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 18k	20

E. Udostępnianie obszarów wodnych w celach połowu ryb

Lp.	Obszary udostępniania ¹⁾	Maksymalna liczba osób
-----	-------------------------------------	------------------------

		mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Obszary morskie poza strefą roślinności wynurzonej	10 załóg
2	Obszar Zatoki Pomorskiej na odcinkach: 1) od 411,0 km do 407,3 km brzegu morskiego (od Białej Góry w kierunku wschodnim do granicy plaży Grodna), 2) od 402,0 km do 400,0 km (od latarni Kikut w kierunku wschodnim do plaży w Świętousciu)	100
3	Wsteczna Delta Świny i Zalew Szczeciński (wody poza strefami roślinności wynurzonej)	100

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbą lub liczbą i dużą literą, pododdziały oznaczone literą, zgodnie z mapą przeglądową Parku, sporządzoną przez Park w skali 1:10000, według stanu na 1.01.1998 r. Obszar całego Parku podzielony jest na 6 obwodów ochronnych. Mapa znajduje się w siedzibie Parku w miejscowości Międzyzdroje.